

PONDĚLÍ 22. LEDNA 1979

V noci jsem, nevím proč, nemohl spat, asi šestkrát byl jsem upíjet pivo nebo mléko, myslel jsem, že moje podráždění pochází z nějaké chemie. Necítil jsem únavu, naopak vzrušení a napětí. Jako bych pozdě vypil silnou kávu, ačkoli po té právě spím dobře, ale nic takového jsem neměl, jediné dávno odpoledne u Edy Kriseové čaj. Pak jsme všichni i s naším Hamburčanem šli na pantomimu, která se mi velice líbila, a po ní jsme velice slušně a včas šli domů. Teď mi napadá, jestli moje silné podráždění není od stroboskopického efektu, jehož tam Hybner brutálně účinně užívá.

Vrtalo mi to v noci hlavou a říkal jsem si, jak se už opravdu proti člověku, což jsem já, bouří i jeho biologie s neurologií. Ani necítím, že se namáhám, a jsem pak namožený. Ani nemám strach, a chvěju se, jako bych ho měl. Ani mě zvláště neobtěžuje mluvit celý den německy, a v noci pak se všelijaké věty vracejí a vracejí a dotěravě si žádají gramatické opravy, z čehož vidím, jak mě to vysílilo. Ještě před třemi lety mohl jsem při výsledku zatlačit nastupující zákeřnou bolest žlučníku úpornou tichou kletbou a prosbou s vypětím vůle, přičemž mi na čele vyvstával studený pot, za který jsem se styděl. Poslední rok cítím jako rok na přelomu sil, možností, rozumu a času. A napohled je všecko, i pro mě, jako dřív. Jsou tedy zřetelné prahy, které postupně překračujeme. S dvouletým zdržením dostavila se mi prosím padesátka, asi, nebo co.

Jiří Gruša má radostné dny. Dostal německé vydání svého „Dotazníku“ a zároveň české od Škvoreckých. Raduje se z toho půvabně jak nějaký zelenáč, a vidím, jak mu to všichni okolo štědrě a moudře přejí. Ivan mu krom věhlasu prorokuje i peníze, ale netroufá si odhadnout, jestli to bude čtvrt nebo půl milionu. Chechtáme se, Jiří si legračně mne ručičky, hraje důvěru v Ivanovo proroctví a říká: „A konečně praštím s družstvem!“

Bádal jsem tedy v noci povinně (nikdy nepůjdu k psychiatrům) i v tomto oboru: nežere mě snad černá závist? Ale nacházím znovu

výsledek tohoto smyslu: chválabohu, konečně má Jirka to, co jsme mu jaksi slibovali, když jsme ho táhli na naši „špatnou cestu“ do Jürgenova nakladatelství, jež ho nechávalo čekat a čekat. Jako když někoho posilujete slibem překvapivé vyhlídky ještě za tamtím kopcem, pak tam dojdete — a on je uchvácen, a vy se jenom bojíte, jestli dost.

A tak jsem zjistil, znovu, že mně už asi chybí ta tížádnost nutná k psaní. Pocit povinností, který je také nutný, ten chlácholím výpočtem, že však dělám to a to. Cítím se úplně zaměstnaný. Ale v noci přichází mě cosi týrat, občas, a já mívám mučivé nutkání — protože chuť se nedá říct! — rožnout, sednout a psát, cokoli. Této noci zas. Ale neudělal jsem to, protože by se rodina lekla. Ano, psát od večera do noci a třeba do rána, to je v pořádku. Ale začít psát od prostředka noci nebo dokonce před ránem — choroba! A já to vím. Proto jsem si v noci uložil odsunout to puzení na dnešní večer. Začnu tedy zas psát takovéto zápisy? Já je léta odmítal!

Na zítřek mám předvolání na Bezpečnost k pravidelnému měsíčnímu „úřednímu jednání“. Bez uvozovek hodí se pro to nejlíp slovo výhrůžky. Zvyknout si na to jakoby na nic — nikdy se nedá.

Teplota dnes trochu stoupla, jako by se chystala obleva. A já jsem původně chtěl ještě napsat o té „strašné zimě“ fejeton. Aby mě nepředběhlo jaro!

ÚTERÝ 23. LEDNA 1979

Je čtvrt na dvanáct a kluci ještě nejsou doma. Nedokážu si tedy myslet, že jsem pro dnešek už sám. Budu vyrušen. Nemůžu dosáhnout samoty skoro nikdy, pořád tu někdo je. Je to můj stav, ne jejich. Oni, když mě vidí u stroje, proplazí se přes pokoj krom pozdravu bez pípnutí. Skrze sklo dvojích dveří vidím, že také Madla ještě v posteli čte. Čte Karolův podivný, židovský asi kalendář.

Karol Sidon tu byl dopoledne a přinesl ten kalendář, který je na čtvrt roku. Listoval jsem v něm a nemohl jsem poznat, co je vážné a co z legrace. Autoři příspěvků nejsou většinou uvedeni, nebo jen šifrou. Je to samá horoskopie, kabala, mystika či co, vedle úvah nevím o čem. „Kolik exemplářů toho děláš?“ zeptal jsem se tužkou. Napsal odpověď a zachechtal se tomu směšnému nákladu. Rád bych tu obskuritu poslal Šimečkovi do Bratislavy, ale rád bych si ji také

nechal, a další exemplář nemůžu dostat. „Můžete mi taky něco napsat,“ pravil Karol. „Já, takový prostáček?“ podivil jsem se. „Právě!“ řekl Karol. „Vy tam budete vypadat velice výstředně!“

Pravil, že Dienstbier měl domovní prohlídku. Hned jsem začal probírat, co mám doma: Černého připraveného k vazbě, pro Jana Trefulku balíček autorských výtisků „Zločinů pozdvižení“, několik hromádek připravených k zabalení, v každé z nich je Patočkův esej „Spisovatel a jeho věc“. A několik rukopisů ke čtení, z nichž nejchoulostivější jsou Tatarovy „Písačky“, a kam budu každou noc zastrkávat toto svoje psaní?

Je půlnoc, přišel Jan. Ptám se, kde byl. Pomáhal Principálovi malovat byt. Principál divadélka Orfeus je po nemoci a včera se mu udělalo špatně od srdce, zrovna prý jako mně při malování před Vánoci. „Jak ty dopadls na policajtuře?“ zeptal se Jan. „Zas výhrůžky,“ mávl jsem rukou, a nebudu o tom mluvit, ani tady psát. Stlačím tu věc až do nevýznamna. Ještě jednou projde tudy Jan: v pyžamu, s kapsami plnými jablek.

Madla zhasla. Každý večer leze do postele s útěchou, že je zas o den blíž k důchodu. Dnes přišla nazlobenější než jindy, protože musela navíc uklízet v ústavu. Vedoucí před časem dostal nápad, aby si pracovníci ústavu vzali úklid budovy. Madla to odmítla a já jsem jí to pro jistotu ještě i zakázal. „Proč nechce přijmout uklízečku?“ zeptal jsem se. „Nevím!“ vykřikla zlostně. Pak pravila: „Chce si upevnit pozici nahoře a moc dole. Nahoře vykáže úspory na mzdách a dole nadělí prémie.“ — „To je přeci za jedny peníze,“ řekl jsem. „Právě že ne. Prémii má diferencovat výkon psychologů, ale on je tedy dá za úklid.“ Starší ženy to odmítly, ale mladé blbě frncy se pro čtyři stovky zavázaly uklízet. A dům je špinavý, protože to, co uklízečka přece jen by udělala, toho se doktorky sotva dotknou, protože se štítí. A jsou jenom unavené, unavené, a peníze stejně nemají. A v kuchyňce nechávají po sobě špinavé nádobí, komu? Uklízeče? Lednice je zasviněná a popelníky pořád plné, kdo je uklidí, uklízečka? Ten, kdo se na to nevydrží už dívat. A tak od té doby, co si zaměstnanci sami uklízejí, berou ti, co místo nich musejí víc pracovat na vlastním úkolu ústavu, menší prémie. „Ale sakra, až budu končit, až se s nimi budu loučit, všechno to řeknu!“ praví Madla. „No a proč teda uklízelas?“ podivil jsem se. „Protože ona postgraduálně studuje

a je blbá, nestačí na to, tak se hodila marod, a kdo to uklidí?“ plivala Madla. „No tož to ty jsi také blbá,“ řekl jsem.

Je jedna hodina, přišel Ondráš. „Tak co,“ ptám se. Vykládá mi, že mu nový ředitel jejich podniku odmítl podepsat doporučení ke studiu na vysoké škole, ačkoli starý ředitel ho s tím slibem přijal do práce. „Proč?“ zeptal jsem se. „Prý mě nezná, prý si musí o mně získat informace.“ — „Aha,“ řekl jsem, „informací má jistě dost, ale musí jít někam pro rozum.“ — „Takový zapeklitý případ,“ řekl Ondráš. „Dobrou noc.“

Je půl třetí, protože jsem přestal psát. Představil jsem si, jak jdu všude dělat pořádek, jak dopadám, a musel jsem se hned dát do sklizení věcí, aby tu potom nebyly. Chtěl jsem dneska psát vloženou komentující kapitolu do „Milých spolužáků“, ale neudělal jsem k tomu ani čárku. Krom toho chci psát fejeton o letošní zimě, abych obrátil náladu ve fejetonech jiným směrem. Ukazuje se však, že toto psání se nedá stlačit v cosi vedlejšího, co by mi nezaměstnávalo hlavu a nepřekáželo v důležitější práci. Je to špatné.

STŘEDA 24. LEDNA 1979

Dnešní odpoledne zas utraceno běháním okolo knížek. Jeden balík odvézt autorovi, aby podepsal titulní listy, vložil do textu fotografie a zanesl si to pak sám svázat tam a tam. Ptám se, dokdy to vyřídí. No... až udělá ty fotky... Vtípím se, že chlapec nemá peníze na materiál: dám mu předem šest set. Pak tramvají na jiný konec města, kde mám dneska vyzvednout svázané almanachy. Při pohledu na hodiny vidím, že to však už nestihnu, protože za chvíli se mám u Rudolfiny sejít se Zdenou, která mi odevzdá další přeepsané věci.

Jdu k Rudolfinu, syrově tu táhne. Přecházím, tu ke mně přistane zelené auto, v něm Zdena. „Napadlo mi, jestli nemáš zas nějaké pochůzky, tak jsem vzala auto.“ Ano, a uspořené čas že vybudé pro ni. Ale omyl, pro dnešek. Jedeme středem Prahy, ulice pokryté prosolenou čvachtanicí jsou poloprázdné, můžu snadněji sledovat auta za námi. „Jak dopadlas,“ ptám se. Zdena si dnes vzala z práce volno na doktory. „Ále,“ pleskne dlaní do volantu. „Víš co, nebudeme o tom mluvit. Žijem!“ říká nadšeně a ukáže na světla semaforu, jako by to měla být kvetoucí louka. Takové euforické výkřiky však u ní mohou skoro za

pět minut skončit v těžké mlčenlivé nenáladě, kdybych trval na své otázce: No a co ti řekli? Jedeme do knihárny pro almanachy. Zdena se tu výborně hodí, protože R., který je dával do vazby, uvedl, nevím proč, smyšlenou ženskou adresu. A teď bych si pro ně přišel já, jehož znají, a teprve tou skrývačkou mohli by ti nevinní lidé zneklidnět.

Zastavili jsme kousek od podniku, dal jsem Zdeně objednávku a dvě stě padesát korun a ona šla. Díval jsem se, nikde opodál nezařadilo žádné auto. Balík byl pořádně těžký, v ceně přes dva tisíce, která teď ještě o dvě stě padesát korun vzrostla. To nebude rozumné brát jej domů, po včerejším varování!

Zastavili jsme se tedy u M., kde jsem balík složil a domluvil se, že přijdu zítra odpoledne a uděláme si s M. kroužek ručních prací. Teď, když to tak hladce a rychle proběhlo, mrzelo mě, že jsem s sebou nevzal ke svázání „Moje léta v Dijoně“, která mi leží doma pod stolem. Ale bál jsem se manipulovat dvěma ztratitelnými věcmi současně. A bylo mi hloupé budít v paní knihářce otázku, jak to přijde, že ať jde o jakéhosi Václava Černého nebo Alenu Novákovou, vždycy jsem to já.

Zdena se zeptala, kam chci teď (aspoň dvacetikorunu na benzin a přičíst ji k almanachům!), poručil jsem si na Novodvorskou za Jiřím Grušou. Jirka si četl samozřejmě svou německou knihu a hledal chyby v překladu. Žádné vážné prý tam nejsou, menších je víc. Zdena mluvila v pokoji s Ivankou, psi tam litali a chlapec Václav, pro mne však schválně Walter (aby se nestal českým králem, jak ctižádostivě sní Jirka), řápal po celém bytě a všecko kazil: ulomil anténu tranzistoru, rozlil čaj na psacím stole... Já jsem si zatím s Jiřím cosi vyřizoval, přičemž většinu podstatných jmen, číslovky a některá slovesa jsme si sdělovali písemně tužkou. Takovému mému chování se většina přátel směje, ale rozkolísal jsem je už. Byl večer. Zašel jsem ještě k Otce Bednářové, která bydlí téměř naproti, ale nikdo nebyl doma. Mám dojem, že Otká se na mě hněvá, a vím proč. Vrátil jsem se k Jirkovi pro Zdenu a ta mě pak zavezla domů. Jiří chtěl, abych mu vylíčil, co mi chtěli na Bezpečnosti. Stručně jsem mu to vylíčil, měl bych i tady, jenže se mi strašlivě nechce.

Náš Ondráš dělal dnes řidičské zkoušky. Nebylo by nic zvláštního, kdyby je neudělal, vyhodili jich prý polovičku, ale jeho by se to dotklo trochu víc. Jana zas pozvali na ředitelství podniku na poho-

srážku. „Tak co, už sis přečetl můj traktát?“ zasmál se a zamnul si ručičky. „Ano, ale nebuď tak moc spokojený!“ Jiří vypadá ve své stavební kanceláři velice dobře: jako ředitel a zároveň demokrat. Dělá tam s ním jeden chlapík, jehož znám z rozhlasu, jedná se mnou s bodrou kolegiální, ale pokaždé za chvíli vypadne ven. „Vidíš?“ uchechtl se Jiří. „Rozhodl jsem se přesvědčit tě,“ řekl jsem, „že ten tvůj traktát musím dát do oběhu. Spousta lidí o něm už ví, každý na něj čeká a já nepotřebuju, aby si mysleli, že ho chci stopit.“ Jaksi to napůl uznal a napůl jsem se tak stejně rozhodl. Dal jsem ho tedy ještě dnes opsat, ale ne Zdeně, protože už v něm mám poznámky. Míním ji dotlačit, aby se neovlivněně zamyslela a řekla, komu dává za pravdu.

Dostal jsem dopis od Alžběty R.: „Vážený příteli, cosí tu začínám spisovat a přitom už teď k tomu mám nechuť. Za chvíli mě určitě začne bolet ruka...“ Četla páně Václavův dopis a zdá se jí, že mě může mrzet. Přichází upokojovat strany, jež by nechtěla vidět ve sporu. „Ano, asi byla příliš troulalá a možná i necitlivá ta Vaše věta, že člověk má jednat tak, aby nemusel na vězení ani pomyslet. To platilo snad v některém čase a místě naší planety... Ale o to nešlo v původním fejetonu, alespoň na mne to tak nepůsobí. On nesnižuje hodnotu činů uvězněných a perzekvovaných. Jen je naopak jaksi teskně staví proti mase nás všech ostatních, konfrontuje nás s nimi... Příliš si už všichni zvykli na desetiletou absurditu nesdělitelnosti svých myšlenek ostatním obyčejným lidem (O. L., sjel by ji J. G. — L. V.), a váš fejeton najednou vybočuje z této určenosti úzkému kruhu podobně smýšlejících. Oslovuje nás všechny ostatní, a to apelem na osobní statečnost člověka v jeho každodennosti.“

Dnes v noci byl jsem v jakési velké místnosti jako na něčí chatě. Bylo tam hodně lidí, jako známých, ale nikoho jsem neznal, a vedle mne sedící osoba byla kočka. Byla to dívka s protáhlým liščím obličejkem, celá porostlá hnědou kožešinou, vypadala tedy jako liška, ale všichni ji brali za kočku. Zeptal jsem se jejího muže nebo otce, čím se živí. „Jí třeba myši?“ — „Myši ona ráda,“ odpověděl muž a kočka radostně přikývla. „A krtky taky?“ zeptal jsem se. „Krtci jí nejedou,“ řekl muž. Obrátil jsem se přímo na kočku, a abych se víc přiblížil její předpokládané chuti, vyjádřil jsem se takto: „A žížaly — jedete?“ — „Medu!“ živě přisvědčila kočka.

ÚTERÝ 6. ÚNORA 1979

Mám rád takovát klidná dopoledne, kdy jsem doma sám, odnesu si stroj do kuchyně, kde je tepleji a světleji ze dvora. Vypil jsem si čaj, sklídl umyté a oschlé nádoby od snídaně našich, dal čerstvou vodu ptactvu, natočím čistý papír a těším se, že nikdo nezazvoní. Zvoní telefon, ale ten neberu. Tak do čeho se dáme. Někd zazonil.

„Dobrý den,“ pozdravila čistým hláskem a měl jsem dojem, že při tom udělala v kolenou takový malý shyb, který se mohl rozvinout v ironickou slečnickou poklonu, ale zůstalo při něm a možná, že jsem si ho vůbec jenom představil podle přednesu toho pozdravu. „Můžu na chvíli?“ Když jsem jí odebíral kožíšek, hned mi bylo jasné, odkud ta kočka včerejší noci. Brala se rovnou do kuchyně za ptactvem, uviděla stroj, zarazila se, odložil jsem ho na Madlin stůl u gauče. „Kávu, čaj?“ — „Nene, když si smím říct, tak nic...“ — „Aspoň si tedy poslechněte můj včerejší sen.“ — „To prosím jo.“ — „O kočce.“ — „Tak to zas, jestli si smím vybrat,“ byla to hra na hostění u prázdného stolu, nad ubrusem odehrávala se gesta, „tak o kočce ne!“ zvedla na obranu dlaně. „No tak ona to kočka nebyla. Vypadala jako liška, kočka jí jen říkali.“ Naklonila přemítavě hlavu. „No... tak ale opatrně. Vlastně lišku ano, klidně.“

Když jsem jí sen řekl, podivila se mi a pravila: „Já mám vlastně taky takovou trošku jaksi zvláštní příhodu, není to sice ještě ani skutečnost, dalo by se říct spíš teprve takový příslib skutečnosti,“ uvědomila si, že zatím mi podává pořád spoustu suchých vrchních lupeňů té zprávy, rázně jí tedy natrhla: „Dostanu po dvou letech zas práci. A sice...“ — „Tak to neříkejte!“ přisunul jsem jí blok s tužkou. Napsala mi to. Pak pravila. „Takže jsem přišla, nevím, nevydržela jsem neříct to někomu, asi. Takže promiňte. A teďka už běžím, jdu právě zahájit jakési první kroky.“ — „Ale to bysme tedy mohli aspoň něčím zapít,“ vstal jsem. „Nene,“ řekla zvedajíc se od stolu se zbytky lišky, „já jsem autem.“

Už jsem nepsal, přemýšlel jsem. Rozmýšlel, jak mám psát tento spis, co do něj patří a co ne. Sny samozřejmě. Dnešní ranní návštěvu jsem nezapsal, tu nutnost vidím a splňuji až při přepisování spisu načisto v únoru 1980! Milý čtenáři! Co ty víš! Těch podvodů, co dělají spisovatelé na čtenářích! Já však, jak vidíš, nepodvídám: není sice jisté, že k popsané návštěvě došlo právě dnes, ale došlo k ní určitě,

*Natočím čistý papír a těším se, že nikdo nezazvoní...
Někdo zazvonil. (s. 35)*

i s tím tématem, okolo jiné návštěvy, kterou datuju spolehlivě: podle filmového negativu, na němž ty dvě tváře jsou hned za sebou. Z přemýšlení vytrhl mě zvonek.

„Nazdar! Člověče, vy ale máte v té Praze protivně lezavou zimu! U nás je takový hřejivý mráz a plno sněhu!“ Odebral jsem Josefovi zimník, čímž se z něho uvolnil pach koní, dal jsem mu trepky a pobídl ho do kuchyně. Šel rovnou ke kleci s ptactvem, jež tam však nebylo, sedělo na rádiu a na obraze, pohledem ocenil rostlinnou scenérii před oknem, natáhl nozdrami vzduch a pravil: „Ludvo, tys tady měl ženskou, cizí!“ — „A sakra!“ odvětil jsem. Josef řekl: „Co pořád děláš, pojed s náma v létě s koňma do Rumunska, co říkáš! Transylvánské Alpy!“ — „Chachachá,“ řekl jsem. „No co! Ty by ses do července ještě rumunsky naučil, já už těžko,“ pokýval mrzutě hlavou. Přitukli jsme si slivovicí, na sporáku hřála se voda na kávu. „Což o to, rumunsky se naučím za týden, ale pas nemám!“ — „Cože, ty nemáš pas?“ užasl a teprv teď jsem viděl, že si ze mě utahuje. Půl hodiny jsme vzpomínali na naši cestu na Praděd před třinácti roky. Pak jsem se zeptal: „Proč přijels?“ — „No přeci jestli bys s námi jel do Rumunska, a poohlédnout se po vánočním dárku pro manželku.“ — „K příštím Vánocům už?“ — „K těm minulým! Já totiž ještě nemám prosincovou výplatu, ale teď čekáme nějaké prachy.“ Josef Zeman z Bezejovic je vedoucím sportovního jezdeckého oddílu a sám svým vlastním zaměstnancem. Poseděli jsme a pak jsem ho vyprovodil do Prahy. Za chůze po ulicích jsem mu řekl, co je tuového blbého. Divil se tomu. Neviděli jsme se dlouho.

Když jsme se rozešli, vyzvedl jsem z knihařství „Moje léta v Dijoně“ a jel k profesoru Černému pro podpis, našel jsem ho, jak vždycky, nad rukopisem dalšího dílu pamětí. „Tak povídejte,“ řekl. „Co mám povídat?“ — „No co víte nového!“ Ale nevěděl jsem nic, než že dr. Danisze, advokáta, odsoudili podmíněně za „napadení veřejného činitele“, jehož se měl dopustit výrokem při obhajobě jednoho chartisty, a že ho chtějí vyhodit z práce. Ale neměl jsem chuť na takové řeči. „Já nic nevím, pane profesore.“ — „Che, vy nikdy nic nevíte, človrdo, a píšete něco konečně aspoň?“ — „Něco ano.“ — „A nechcete sam sebou o tom hovořit, to taky znám. Tak co s váma. Aspoň mi povězte, co se povídá. O Kohoutovi víte něco?“ — „Nic.“ — „No a myslíte si aspoň, že se vrátí?“ — „Já vím, že se vrátit chce,“ řekl jsem. „Che, co

chce Kohout, nehraje roli, vy si myslíte, že ho sem pustí?“ — „Já bych doufal, že ano. A nejenom doufal,“ napověděl jsem. Dýmal celým kroužkem huby, kouř mu z ní šel zpátky do nosu. „Jste naiva,“ řekl. Pak se zeptal: „Co soudíte o nových mluvčích?“ Řekl jsem: „Když mají odvahu to dělat, já budu loajální.“ Chtěl jsem naznačit, aniž bych to musel vyslovit, jakési otázky nad těmi osobami. On však řekl určitě: „Ten Benda... znáte ho? Ne, no samosebou! Tak ten se mi líbí, ten za mnou byl. A ta Tominová se zdá být jadrnější káča než ta zpěvačka.“ Tuto vzácnou pochvalu příležitostně jí musím vyfídit.

Chvilí potom huboval na Václava Havla: „Viděl jste, s kolika chybami otisklo Svědectví mou studii o Masarykovi?“ Podivil jsem se, co s tím má Havel společného. „No přece oni převzali text z Edice Expedice, a tu řídí Havel, protože musí vždycky mít něco extra, jako by nestačila Petlice.“ Vyložil jsem mu rozdíl mezi oběma edicemi a on z toho uzavřel: „No dobře dobře! Tak vy myslíte, že bych teda neměl vedení Charty poslat protest proti zkomolení své práce ve Svědectví?“

Zůstal jsem bezradný před tak mocným kouzlem starých zlatých časů.

STŘEDA 7. ÚNORA 1979

„Ani se nezeptáte, jak jsem dnes dopadl na policajťuře,“ vytkl jsem u večere klukům. „Jak dopadls na policajťuře?“ zeptal se Janek. Pokývl jsem ještě k Ondrášovi a ten řekl: „Jak dopadls, prosím tě, na tě policajťuře?“ — „Budete překvapeni,“ řekl jsem.

Jako jsem byl překvapen já. Čekal jsem, že mi zas chtějí vzít řidičský průkaz, dva měsíce mě nechají čekat na nové přezkoušení z předpisů a nejmíň třikrát mě vyhodí od technické prohlídky. Užil jsem toho loni dost. Při posledních výhrůžkách vyslovil voňavý šedý muž s těžkým zlatým prstenem jakési temné přísliby, jejichž význam snažil jsem si domyslet. Nemám náladu o těch „besedách“ zatím psát, ale jestli se mi ten šedý muž s těžkým zlatým prstenem znovu připomene, budu muset. Jinak by si mohl myslet, že jeho slova neberu vážně.

Uniformovaný dopravní neškodný milý esenbák hmátl do lístků, našel můj a přečetl mi: „Dne 6. 12. špatné parkování na rohu Vele-

tržní a Janovského ulice, nedodržena vzdálenost pět metrů od okraje křižovatky. Bude to sto korun.“ Zaplatil jsem a radostně vyběhl na ulici. Normální pokuta za normální dopravní přestupek! Měl jsem radost. Šel jsem dolů ulicí, dostal jsem chuť něco si koupit (asi abych měl pocit, že jsem za tu stovku něco pořídil!), uvažoval jsem co, a byla to vývojka s ustalovačem, protože mám dělat fotky do Šimečkovy knížky „Obnovení pořádku“. Teprve za chvíli napadla mi měně hlupácká odpověď: „Něco levnějšího byste tam pro mne neměli?“ To když jsem na všech rozích viděl přečnivající čumáky a zadky parkujících aut.

Ve dveřích našeho domu srazil jsem se s Janem Mlynárikem. Hledal mě. „Ty, počuj,“ pravil, „v březnu bude Tatarka mít narozeniny. Přijede do Prahy a bylo by výborné, kdyby k tomu dni byla hotová jeho knížka.“ Odpověděl jsem: „Tak mi najdi slovenskou písárku, když ani neuměls nakreslit vuokanie!“ — „To nebude třeba, Skácel je ochoten přeložit to do češtiny.“ — „Takový nesmysl!“ řekl jsem. „To se nedá přeložit!“ Nakonec jsem ale slíbil, že knížka hotová bude.

Jenomže ale nemám ten rukopis pořád přečtený. Jaksi se ho bojím, trochu se i stydím. Krom toho jsou tu rukopisy, které čekají děle: Rumlovy reportáže, dvě nové Boženy Komárkové. Jednu jsem nabízel k přečtení Evě Kantůrkové, ona mě odmítla, že by ji to teď rušilo v práci na „Pánovi věže“. Druhou jsem strkal Ivanovi, ten řekl ano, ale až cosi dopíše. Takže to zbylo zas na mě a na Grušu: vzali jsme si každý jednu. Gruša má sklon rukopisy opravdicky redigovat: Sachrovy „Krvavé velikonoce“ důkladně změnil. Ale to my přeci nemůžeme dělat! Já jenom opravuju chyby, sjednocuju pravopis cizích slov, přehodím slovo, nadělám na okraji pár otazníků a hodím to autorovi, ať si to dořeší. Nejsme redakce, bylo by to celodenní zaměstnání a pendrek z toho máme. Když se potom knížka z Petlice dostane do zahraničí, už s ní tam nějaká chytrá hlava emigrovaná šmelí, prodávají prý knížku i za sto marek.

Jel jsem do Tuzexu kupovat čaj, kávu, whisky (to se ale povedlo: teď to vypadá, jako by mi pak těch sto marek poslali!) a tam jsem ve frontě uviděl Sašu Klimenta. Povídali jsme si, čekajíce na vozík, o té jeho oslavě, jak to bylo pěkné, jako by byla normální doba. Ale doba normální vůbec není, připomněl mi to Saša mimoděk sám, a veli-